

Промисловість у липні

У липні (р/р) відбулось уповільнення падіння обсягів промислового виробництва до **0,2%** (проти «мінус» 3,4% у червні), в тому числі за показником, скоригованим на ефект календарних днів, навпаки мало місце зростання на 0,9%.

Поновлення залізничного транспортного сполучення з неконтрольованими територіями у Донецькій та Луганській обл. у II половині липня дозволило збільшити перевезення сировини та готової продукції (металургія, кокс, добування вугілля), що сприяло активізації виробництва.

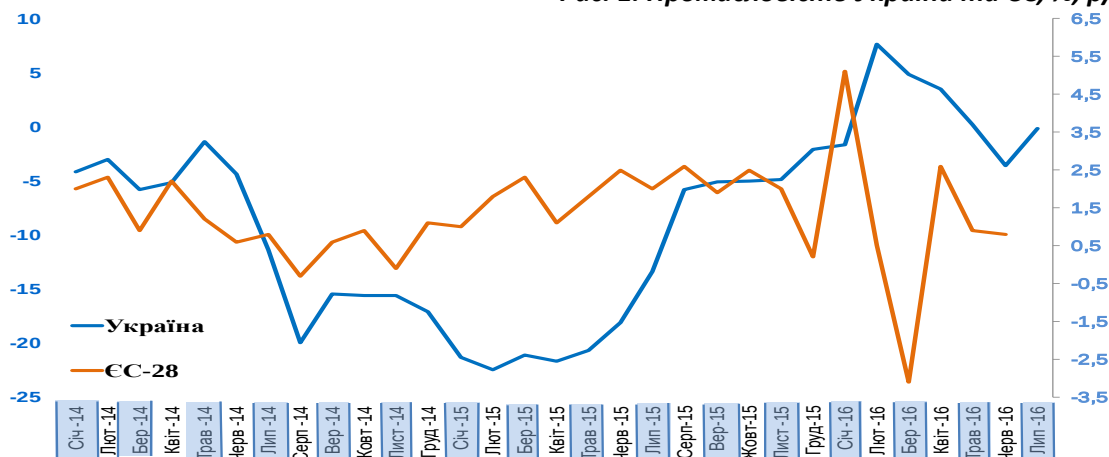
Поряд з цим, продовжували стимулювати виробничу діяльність окремих видів промисловості **інвестиційна активність** (у липні 2016р. р/р зростання у будівництві – на 12,9%) **та поступове відновлення купівельної спроможності населення** (зростання роздрібної торгівлі підприємств становило 4,5% відповідно).

В цілому **за підсумками січня-липня 2016р.** проти січня-липня 2015р. зростання промислового виробництва становило 1,7%.

У II половині 2016р. очікується, що дія таких факторів, як помірне відновлення внутрішнього та інвестиційного попиту компенсуватимуть дію стримуючих чинників, таких як, додаткові обмеження РФ. Проте, вирішальну роль на динаміку промислового виробництва справлятиме динаміка цін на світових товарних ринках (чорні метали, залізні руди та мінеральні добрива) та ситуація з транспортним сполученням на сході країни.

«у липні більшість основних видів промислової діяльності продемонстрували покращення результатів, що у підсумку сформувало зменшення глибини падіння до 0,2% (проти «мінус» 3,4% у червні 2016р. р/р)»

Рис. 1. Промисловість України та ЄС, %, р/р

Джерело. ДСС, Eurostat

Табл. 1. Основні види промисловості, % р/р

	Травень 2016р.	внески	Червень 2016р.	внески	Липень 2016р.	внески	Вага у пром., 2015р.
Промисловість, в цілому	0,2	0,2	-3,4	-3,4	-0,2	-0,2	100
Прискорили зростання:							
Хімічна	8,4	0,08	5,2	0,34	7,1	0,29	4,1
Електроенергія	-1,9	-0,08	0,1	0,3	6,2	1,18	19
Металургія	7,4	0,3	0,4	0,11	4,3	0,77	17,8
Зросли:							
Виробництво коксу та нафтоперероблення	13	0,1	-3,5	-0,21	4,2	0,16	3,8
Деревообробна	5,3	0,04	-2,7	-0,15	0,3	0,01	3,5
Уповільнили зростання:							
Будматеріали	8,5	0,1	7,7	0,62	5,7	0,29	5,1
Скоротились:							
Добувна	-3,5	-0,09	-8,9	-1,71	-0,4	-0,05	12,1
Фармацевтика	0,4	0,001	0,7	0,01	-0,5	-0,01	1,3
Харчова	-2,9	-0,14	-2,8	-1	-0,6	-0,14	22,6
Текстильна	-4,4	-0,01	-1,5	-0,02	-6,5	-0,07	1
Машинобудування	-0,3	-0,005	-2,4	-0,26	-11,5	-0,79	6,9

Джерело. ДСС

Серед видів промислової діяльності позитивну динаміку демонстрували:

металургійне виробництво – прискорення зростання до 4,3% (р/р), що пов'язано з відновленням залізничних перевезень у II половині липня з невідконтрольованими

«у липні 2016р. найбільший позитивний внесок у динаміку промисловості мали металургійне та хімічне виробництво, а також постачання електроенергії»

територіями у Донецькій та Луганській обл., яке дозволило відновити постачання сировини та готової продукції для металургійних підприємств.

Довідково. Починаючи з II половини липня, відновлення залізничного сполучення дозволило наростити обсяги виробництва на Алчевському МК, Дніпровському МК, Єнакієвському МЗ та Макіївському МЗ. При цьому, відмічається, що залізничне сполучення досить нестабільне.

Джерело: ОП «Укрметалургпром»

Відповідно, через відновлення попиту з боку металургії **виробництво коксу** продемонструвало зростання на 2,6% (проти «мінус» 5,9% у червні 2016р. р/р).

Поряд з цим, активізація **будівництва** – прискорення до 12,9% р/р (проти 11,4% у червні 2016р. р/р) сприяла розширенню внутрішнього попиту на продукцію галузі.

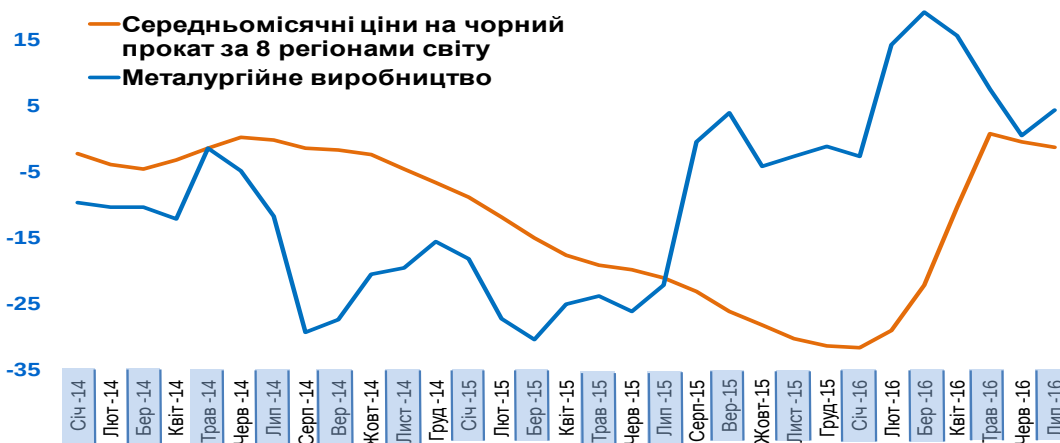
Довідково. У липні 2016р. р/р обсяги виробництва радіаторів для опалення зросли у 2,2р., дроту зі сталі – на 10,8% та резервуарів та цистерн – на 2,6%.

Слід відмітити, що вищезазначена ситуація спостерігалася в умовах подальшого погіршення цінової динаміки на світових ринках чорних металів (середні світові ціни у липні 2016р. р/р скоротились на 0,5% («мінус» 0,5% у червні 2016р. р/р)).

Довідково. Незважаючи на погіршення цінової кон'юнктури на ринках чорних металів, у липні 2016р. р/р вітчизняні металурги збільшили виробництво сталі на 10,5% до 2,1 млн. т, при цьому зберегли 10-е місце у списку світових виробників сталі. За 7 місяців світове виробництво сталі скоротилось на 1,2%.

Джерело: Worldsteel

Рис. 2. Металургійне виробництво України та світові ціни на чорний прокат, % р/р

Джерело. ДСС, Металторг

хімічне виробництво – прискорення зростання до 7,1% (р/р), внаслідок розширення попиту на хімічну продукцію будівельного спрямування (у липні 2016р. р/р виробництво полімерів зросло на 40,8%, барвників синтетичних – 39,2%, смол в первинних формах – на 18,9%) та побутового (виробництво засобів мийних зросло на 9,4%, косметичних – на 5,6% та мила – 5,5%). Слід відмітити, що зазначене відбувалося в умовах погіршення цінової динаміки на світових ринках мінеральних добрив (середні світові ціни у липні 2016р. р/р скоротились на 32,5% (у червні «мінус» 34,6%));

постачання електроенергії – прискорення зростання до 6,2% (р/р) відбулося за рахунок нарощування виробництва електроенергії тепловими електростанціями (у липні 2016р. р/р на 20,1%, частка у структурі виробництва електроенергії у липні 2016р. – 50,8%) порівняно з атомними (виробництво зменшилося на 16,1%, частка – 43,7% відповідно).

Серед видів промислової діяльності найбільш негативна динаміка спостерігалася:

у машинобудуванні – прискорення скорочення до 11,5% (р/р) в умовах зменшення обсягу портфелю іноземних замовлень (за 6 міс. 2016р. на 20,8%, частка у загальній структурі 50,6%) та зростання портфелю внутрішніх замовлень (38% та 49,4% відповідно) внаслідок покращення інвестиційної активності в економіці України.

Довідково. У липні 2016р. р/р обсяги виробництва конвертерів та машин ливарних зросли у 1,97р., трансформаторів електричних у 1,6р., устаткування холодильного – 37,5%, боронів дискових – на 34,7%, установок гідравлічних – на 36,6%, апаратури електричної для комутації електричних схем – на 28,8%, проводу ізолюваного – на 25% та вантажопідіймачів – на 16,1%.

«найбільший негативний внесок у липні 2016р. у динаміку промисловості справило машинобудування («мінус» 0,8 в.п.)»

Загалом зменшення обсягів виробництва відбулося у всіх основних підвидах галузі, окрім виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (у липні 2016р. р/р зростання на 9,6%). Найбільше падіння спостерігалось у виробництві автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів – на 19,3%, машин і устаткування – на 8,8% та електричного устаткування – на 8,1%.

Довідково. У липні 2016р. р/р даними ДСС виробництво автобусів скоротилося на 54,7%, автомобілів вантажних – на 62,6%, причепів та напівпричепів – на 12,8%. Крім цього, за даними асоціації “Укравтопром” у липні 2016р. р/р в Україні виробництво легкових автомобілів скоротилося на 57,1%.

у харчовій промисловості – уповільнення падіння до 0,6% (р/р). Негативні результати в основному спричинені зниженням виробництва: **окремих видів продукції м'ясної групи, хлібобулочних виробів та виробництва шоколаду** через високий рівень конкуренції на внутрішньому ринку та втрату ринків збуту у країнах СНД; **групи алкогольних напоїв** (займають 7,3% у обсязі реалізованої продукції галузі) внаслідок підвищення у квітні акцизних ставок (обсяги виробництва коньяків зменшилися на 32,1%, горілки – на 38,3%, лікерів – на 20,7%) та не вирішення питання перегляду мінімальних цін; **зменшення виробництва соняшникової олії** (у липні 2016р. р/р на 11,7%) в умовах збільшення обсягів експорту на 22,8% (за січень-червень 2016р.), в той час, як світові ціни скоротилися на 1,8% (у липні 2016 р. р/р) (виробництво олій займає 25% у загальному обсязі реалізованої продукції харчової промисловості (2015р.) та 52,2% обсягів соняшникової олії реалізовується за межі України).

Позитивна динаміка спостерігалася лише у **виробництві тютюнових виробів**, але більш стриманими темпами ніж у попередніх місяцях (виробництво сигарет, що містять тютюн, у липні 2016 р. р/р зросло на 2,2%, при цьому частка продукції, реалізованої за межі України зросла до 55,3% за 6 міс. 2016р. порівняно з 41,1% за 6 міс. 2015р.).

у добувній промисловості та розробленні кар'єрів – уповільнення падіння до 0,4% (р/р). Покращення результатів діяльності відбулося за рахунок відновлення залізничних перевезень з непідконтрольними територіями, що дозволило збільшити добування вугілля на 13,5% («мінус» 17,7% у червні 2016р. р/р); зростання попиту з боку металургії на руди та покращення цінової кон'юнктури на світових ринках залізної руди (у липні 2016р. р/р зростання на 9,6% проти «мінус» 17,5% у червні 2016р. р/р), що призвело до уповільнення зменшення добування металевих руд до 3,6% («мінус» 6,8% відповідно).

Загалом за підсумком **січня-липня 2016 р. у промисловому виробництві спостерігалось зростання на 1,7%** («мінус» 19% у січні-липні 2015р.), у т.ч. у **добувній промисловості – зростання на 0,3%**, у **переробній промисловості – на 2,6%**; у **постачанні енергії – на 0,4%**.

Регіональний розріз (р/р). У липні 2016р. кількість регіонів, які демонстрували позитивний результат становила 11 (11 регіонів у червні). Найбільше зростання було зафіксовано у **Черкаській** (на 19,7%), **м. Києві** (на 10,6%) та **Луганській** області (на 9%), як через низьку статистичну базу, так і зростання попиту з боку будівництва на інвестиційну продукцію. Найбільші негативні результати продемонстрували **Чернівецька** («мінус» 14,3%), **Хмельницька** (на 12,8%) та **Івано-Франківська** (на 11,5%) області через негативні результати у постачанні електроенергії, хімічному виробництві та машинобудуванні.

Очікування. У **II половині 2016р.** очікується, що дія таких факторів, як помірне відновлення внутрішнього та інвестиційного попиту компенсуватиме дію стримуючих чинників, таких як, додаткові обмеження РФ. Проте, вирішальну роль на динаміку промислового виробництва справлятиме динаміка цін на світових товарних ринках (чорні метали, залізні руди та мінеральні добрива) та ситуація з транспортним сполученням на сході країни.

Ризики: загострення військового протистояння та відповідно ускладнення з транспортним сполученням, більш глибоке зниження цін на світових товарних ринках, розширення торговельних/транспортних обмежень з боку РФ, політичний тиск РФ на країни МС щодо звуження співробітництва з Україною, погіршення очікувань економічних агентів (затримка з фінансуванням з боку МВФ).

«за оцінками МЕРТ внесок Донецької та Луганської областей в промислове виробництво за січень-липень 2016р. становило 1,3 в.п.»

«вирішальну роль на динаміку промислового виробництва справлятиме динаміка цін на світових товарних ринках»